

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 6C/117/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5412204242
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Veselá
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2013:5412204242.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín samosudkyňou JUDr. Janou Veselou v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35807598, zastúpená Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36864421, proti odporcovi: Slovenská republika, konajúci orgán: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, IČO: 00166073, v konaní o náhradu majetkovej škody vo výške 175,-eur a nemajetkovej ujmy vo výške 497,88 eur, takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľa na prerušenie konania zamietá.

II. Súd návrh vo veci samej zamietá.

III. Odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.09.2012, sa navrhovateľ voči odporcovi domáha náhrady majetkovej škody 175,- eur a nemajetkovej ujmy 497,88 eur, ktorá mala navrhovateľovi vzniknúť tým, že tunajší súd v exekučnom konaní vedenom voči povinnému D. L. pod sp. zn. EX 69/2005 nerozhodol o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase, teda postupoval v rozpore s ust. § 44 ods. 7, resp. ods. 8 zákona NR SR č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len "EP"). V návrhu navrhovateľ uviedol, že ako oprávnený písomne navrhol zvolenému súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 5530041. Po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť registráciou exekučnej veci číslo EX 248/2005 a podľa § 44 ods. 1 EP predložil návrh na vykonanie exekúcie na súd spolu so žiadosťou o udelenie poverenia, ktoré bolo tunajším súdom vydané pod č. 5503*013370. Navrhovateľ pre obavy o právny a faktický osud pohľadávky nútene vymáhanej súdnym exekútorom, ktorému bolo naposledy udelené poverenie na vykonanie exekúcie, spísal dňa 18.11.2010 a podal postupom podľa ust. § 44 ods. 8 EP exekučnému súdu návrh na zmenu exekútora a legitímne očakával, že súd mu svojou činnosťou poskytne súdnu ochranu v zákonom predpokladanej kvalite a teda, že dôjde k reálnej zmene exekútora rozhodnutím súdu v zákonom stanovenej lehote. Bohužiaľ sa tak nestalo a to napriek tomu, že podaný návrh spĺňa všetky formálne a materiálne podmienky ustanovené EP, resp. Občianskym súdnym poriadkom (ďalej len ako "OSP"). V tejto súvislosti navrhovateľ poukázal na právnu úpravu ust. § 44 ods. 7 EP platného od 01.09.2005 a § 44 ods. 8 platného od 01.12.2006, podľa ktorej je daná zákonná povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti, nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv

na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase. Navrhovateľ tvrdí, že v predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene súdneho exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Opísaný postup exekučného súdu navrhovateľ hodnotí ako nesprávny a v rozpore so zákonom - § 44 ods. 7 EP, resp. od 01.12.2006 v rozpore s ust. § 44 ods. 8 EP. Nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas špecifikovaného obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa navrhovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR, sp. zn.: I. ÚS 41/02, III. ÚS 117/02, I. ÚS 13/05). Navrhovateľ sa dozvedel o všetkých okolnostiach priebehu skutkového deja, ktorý vyústil do spôsobenej škody, po doručení uznesenia exekučného súdu zo dňa 22.08.2011 o zmene súdneho exekútora. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si uplatňuje náhradu majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch. Majetková škoda predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom. Navrhovateľ vynaložil vo veci správy a vymáhania svojej pohľadávky v danom období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70,- eur; na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,- eur; na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50,- eur, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,- eur. Celkovo vynaložil navrhovateľ vo veci správy a vymáhania svojej pohľadávky márne sumu 175,- eur, ktorá by navrhovateľa nezaťažila, ak by exekučný súd postupoval správne a pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora by dodržal zákonom stanovenú dobu. Na tomto mieste navrhovateľ poukázal na skutočnosť, že zmyslom právnej úpravy zmeny súdneho exekútora je zakotvenie možnosti zmeny exekútora na základe žiadosti v snahe o dôsledné uplatňovanie zásady hospodárnosti v exekučnom konaní, ako aj zabezpečenie ochrany oprávneného pri nečinnosti súdneho exekútora. Navrhovateľ pristúpil k podaniu návrhu na zmenu súdneho exekútora po strate dôvery k exekútorovi a to najmä pre jeho neefektívne a neúčinné postupy, ktoré nesmerovali k riadnej a včasnej ochrane oprávnených záujmov navrhovateľa (navrhovateľ mal odôvodniteľné podozrenie vzniku škody na jeho strane). Keďže exekučný súd ostal aj po podaní návrhu nečinný, musel obdobie nečinnosti prekryvať navrhovateľ svojou aktivitou cieľovou na udržanie bonity pohľadávky a jej zabezpečenia usmerňovaním exekútora a ďalších účastných orgánov, čo predpokladalo aktívnu systémovú správu pohľadávky navrhovateľom. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch si navrhovateľ uplatňuje, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva a prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup je dôsledkom nesústredenej činnosti exekučného súdu takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prietahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv navrhovateľa. Márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania navrhovateľa, že nastanú účinky predpokladané ust. § 44 ods. 8 EP a správnym postupom súdu dôjde k zámene súdneho exekútora, čo bude viesť k efektívnemu a účinnému vymoženiu jeho pohľadávky. Nesprávny úradný postup exekučného súdu vystavil oprávnené záujmy navrhovateľa nasledovným rizikám: neskorým ukončením procedúry zmeny súdneho exekútora exekučným súdom nastalo riziko zániku povinného, riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a insolvenzie povinného. Náhradu nemajetkovej ujmy navrhovateľ vníma ako spravodlivú satisfakciu za konkrétne porušenie jej zákonných nárokov (definovaných zákonom stanovenou lehotou danou k rozhodnutiu) a základných práv. Ďalšími podpornými dôvodmi sú:

a) neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, resp. vyvolaný zásah do zákonných nárokov a základných práv navrhovateľa v spojení s absolútnou nemožnosťou vrátenia strateného času, vyvolal u navrhovateľa, resp. u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti;

b) úplne zbytočné a právne nezdôvodniteľné časové omeškanie v rozhodovaní exekučného súdu spôsobilo v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou a jej príslušenstvom zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít navrhovateľa, ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Vyvolaná

strata zisku z realizovaného obchodu spôsobila hospodársku stratu na strane navrhovateľa, ale aj na strane jeho majiteľov;

c) nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať.

Navrhovateľ súčasne poukázal aj na nálezy Ústavného súdu SR ohľadne obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa Ústavy Slovenskej republiky a podľa Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 77/02, sp. zn. III. ÚS 120/2010 z 12. mája 2010, sp. zn. III. ÚS 271/05). Potreba náhrady nemajetkovej ujmy má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Pri určovaní primeranej náhrady nemajetkovej ujmy vychádza pre možnú analógiu z doktríny prijatej ústavným súdom, podľa ktorej, pokiaľ ide o zbytočné prietahy v súdnom konaní je spravodlivé, ak sa na každý rok poznačený prietahmi vzťahuje satisfakcia vo výške 20.000,- Sk, t. j. cca 660,- eur. Ohľadom primeranosti požadovanej výšky finančného zadošťačenia navrhovateľ v návrhu konkretizoval rozhodnutia ústavného súdu vo veci porušovania práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov súdmi v civilnom konaní. Navrhovateľ si uplatňuje ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie vecí a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky (spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu) sumu 497,88 eur. Navrhovateľ uskutočnil výpočet nároku alikvotným pomerom 55,32 eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu, a to práve na základe aplikácie vyššie uvedenej doktríny ústavného súdu, teda 660,- eur za rok : 12 mesiacov v roku = 55,32 eur za mesiac. Navrhovateľ upozornil, že v danej veci bol exekučný súd bezdôvodne nečinný viac ako 277 dní. Navrhovateľ postupoval podľa ust. § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a písomnou žiadosťou požiadal odporcu o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody. Odporca však do podania tejto žaloby na žiadosť pozitívne nereagoval. Preto považuje za nutné

a) deklarovat' porušenie práva navrhovateľa na rozhodnutie o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením jeho práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie vecí v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd;

b) deklarovat' porušenie práva navrhovateľa na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pretože súdna ochrana nebola poskytnutá v zákonom predpokladanej kvalite;

c) deklarovat' porušenie princípov právneho štátu nesprávnym úradným postupom exekučného súdu, konkrétne princípu legality, princípu ochrany legitímnych očakávaní, princípu ochrany dôvery v právo, princípu právnej istoty;

d) nahradiť navrhovateľovi nemajetkovú ujmu a majetkovú škodu, ktorá mu bola spôsobená v priamej príčinnej súvislosti s porušením práv označených pod písm. a) a b) a princípov právneho štátu označených pod písm. b).

Odporca sa k návrhu vyjadril podaním, súdu doručeným dňa 13.06.2013 (č.l. 32 a nasl. spisu), v ktorom uviedol, že žiada žalobu v celom rozsahu zamietnuť z viacerých dôvodov, predovšetkým z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok potrebných pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len "ZoZŠ"). Poukázal aj na nedostatky žaloby, ktoré podľa nej spôsobujú zmätočnosť podania, keď navrhovateľ síce uviedol časť dôkazov, avšak v skutočnosti preniesol celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že znáša dôkazné bremeno. Zo žaloby nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Navrhovateľ jednak namieta "nezákonné konanie" v podobe nerozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote, ale zároveň namieta nesprávny úradný postup v podobe prietahov v konaní. Pokiaľ ide o navrhovateľom uvádzané prietahy v konaní, navrhovateľ neuviedol kroky, ktoré podnikol na odstránenie neželaného stavu, neuviedol ani po vyžiadanej súčinnosti v rámci predbežného prerokovania zo strany odporcu, či využil možnosť podania sťažnosti na zbytočné prietahy v príslušných konaniach predsedovi okresného súdu, resp. možnosť podania ústavnej sťažnosti, t.j. či využil účinné právne prostriedky nápravy na urýchlenie konania. Judikatúra Ústavného súdu SR (nález z 03.05.2011 č. k. II. ÚS 69/2011-25) poukazuje na

skutočnosť, že sťažovateľ má predovšetkým postupovať v zmysle zásady vigilantibus iura (každý nech si stráži svoje právo). Odporca ďalej poukázal aj na to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní súdu. Túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Prvé žiadosti navrhovateľa o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody boli doručené odporcovi 23.04.2012 a ak tento podal žalobu na súd už 27.09.2012, je zrejme, že ju navrhovateľ nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty, ale skôr, a preto ide o predčasne uplatnený nárok na súde. MS SR následne adresovalo navrhovateľovi výzvy na doplnenie žiadosti, napriek tomu navrhovateľ neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o prerokovanie ktorého sám požiadal. Preto MS SR ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 písm. a) ZoZŠ nepovažuje nárok navrhovateľa za predbežne prerokovaný. ZoZŠ ustanovuje všeobecné podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, a to nezákonné rozhodnutia, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím (nesprávnym úradným postupom) a vzniknutou škodou, ktoré tri podmienky musia byť splnené súčasne. K nesprávnemu úradnému postupu odporca uviedol, že v praxi je zaužívaný model, v zmysle ktorého exekučný súd po dôjdení žiadosti o zmenu súdneho exekútora predloží túto žiadosť pôvodnému súdному exekútorovi na vyjadrenie, na vyčíslenie jeho doterajších trov (keďže súčasne s rozhodnutím o zmene súdneho exekútora exekučný súd rozhodne v tomto uznesení aj o trovách doterajšieho exekučného konania tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie u pôvodného exekútora) a na zaslanie príslušného exekútorského spisu za účelom realizácie povinnosti vyplývajúcej exekučnému súdu z ust. § 44 ods. 9 EP. Odporca pripúšťa, že v jednotlivých prípadoch mohol exekučný súd rozhodnúť o návrhoch oprávneného na zmenu súdneho exekútora po uplynutí zákonom stanovenej 30 dňovej lehoty od doručenia takéhoto návrhu, najmä v prípadoch, ak pôvodný súdny exekútor neposkytol exekučnému súdu plnú súčinnosť, takýchto prípadoch exekučný súd nemohol objektívne dodržať zákonnú 30-dňovú lehotu na rozhodnutie o návrhu žalobcu ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora tak, aby v tejto lehote rozhodol aj o trovách exekúcie pôvodného súdneho exekútora a súčasne postúpil novému súdnému exekútorovi exekučný spis pôvodného súdneho exekútora. Odhliadnuc od uvedeného, v prípadoch podozrenia, že exekučný spis nekonal o návrhoch žalobcu ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora, žalobcovi nič nebránilo využiť účinný prostriedok nápravy, ktorým bezpochyby bolo podanie sťažnosti predsedovi príslušného súdu proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa § 3 ods. 7 v spojení s § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch. Ak žalobca tento prostriedok nápravy nevyužil, zanedbal svoju všeobecnú preventívnu povinnosť podľa ustanovenia § 415 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len "Občiansky zákonník"), keďže si nepočínal tak, aby nedošlo ku škode na jeho majetku (keďže podľa tvrdenia žalobcu ku škode /nemajetkovej ujme malo dôjsť tým, že exekučný súd nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote). Odporca ďalej poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR č.k. I. ÚS 16/02, z ktorého vyplýva, že ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo zákone, ale ich nedodržanie automaticky nepovažuje za porušenie základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Vzhľadom na povahu úkonu (rozhodnutie o zmene súdneho exekútora), zákonom ustanovenú lehotu, lehotu, v ktorej sa rozhodlo, nečinnosť navrhovateľa i nevyhnutnosť vykonať pred, resp. súčasne s rozhodnutím i iné úkony (výzva na vyjadrenie pôvodnému exekútorovi, vyjadrenie pôvodného exekútora a vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu a jeho zaslanie novému exekútorovi a rozhodnutie o trovách pôvodného exekútora), nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v lehote stanovenej zákonom považovať za zbytočné prieťahy, a teda za nesprávny úradný postup. Zároveň odporca poukázal na ustanovenie § 44 ods. 8 a 9 Exekučného poriadku, z ktorého je zrejme, že pôvodný súdny exekútor vykonáva úkony exekučného konania až do času rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora, resp. do doručenia uznesenia o zmene súdneho exekútora pôvodnému exekútorovi. To znamená, že v súvislosti s nerozhodnutím v lehote nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody, pôvodný súdny exekútor mal a mohol pokračovať vo vymazaní pohľadávky, na ktorú mal poverenie, s ohľadom na zachovanie kontinuity konania. K existencii prieťahov v konaní odporca poukázal na ust. § 9 ods. 2 ZoZŠ v súvislosti s ktorým namietal, že navrhovateľ nepreukázal, že by podal sťažnosť na prieťahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie ESLP či právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Z uvedených dôvodov má odporca za to, že nie je preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prieťahov. Podľa názoru odporcu efektívnosť a rýchlosť súdneho konania nie je oprávnený preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa ZoZŠ, ale len ústavný súd SR, resp.

predseda príslušného súdu. V súvislosti s nesprávnym úradným postupom odporca vzniesol námietku premlčania s poukazom na ust. § 19 ods. 1 ZoZŠ, v prípade ak došlo k uplynutiu 30-dňovej lehoty od doručenia návrhu na zmenu súdneho exekútora pred dňom 23.04.2009 (t.j. tri roky pred dňom, kedy boli odporcovi doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku). Pokiaľ ide o materiálnu škodu vo výške 175,- eur a uplatnenú náhradu nemajetkovej ujmy, s poukazom na § 17 ods. 1 ZoZŠ sa uhradza skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Požadovať paušálne sumy za navrhovateľom spomínané veľmi všeobecne uvedené činnosti je nesprávne a účelové. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami, skutočnosťami, ktoré preukážu požadovaný nárok, v opačnom prípade by mohlo dochádzať k ľubovoľnému a subjektívnemu vyčísl'ovaniu škody zo strany navrhovateľa. Rovnako navrhovateľ nepreukázal ani nárok na vznik nemajetkovej ujmy, keď v zmysle judikatúry Ústavného súdu SR nie je automatické poskytovanie finančného zadosťučinenia a toto podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany Ústavného súdu. Každé prípadové okolnosti sú osobité a vychádzať z paušálnej sumy 660,- eur, ktorá musí byť priznaná za každý rok prieťahov, je nesprávna úvaha. Vznik nemajetkovej ujmy u právnických osôb a u fyzických osôb je odlišný. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe "frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery" sú v tomto konaní irelevantné, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba. S poukazom na rozsudok NS ČR sp. zn. 30 Cdo 675/2011 odškodnenie právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnými prieťahmi v konaní nie je možné vzťahovať na fyzické osoby, ktoré sa na činnosti právnickej osoby nejakým spôsobom zúčastňujú, lebo im nevzniká ujma priamo. Taktiež zánik podnikateľských aktivít a plánov nebol zo strany navrhovateľky preukázaný a ani to, akým spôsobom uvedená situácia "ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa". Napokon odporca poukázal na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré je potrebné zohľadniť spolu s § 17 ods. 2 a 3 ZoZŠ pri formulovaní záveru o potrebe priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, resp. o výške takejto náhrady. V tejto súvislosti poukázal na podnikateľskú činnosť navrhovateľa a povedomie, ktoré je okolo navrhovateľa v súvislosti s touto činnosťou vytvorené. Navrhovateľ a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie, súdy konštatovali porušenie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť navrhovateľa podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. Navrhovateľ je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkoprijímových osôb.

Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie na deň 19.06.2013 (streda) o 13.45 hod., ktoré vykonal a vo veci rozhodol v neprítomnosti účastníkov konania a zástupcu navrhovateľa. Odporca, ktorý svoju neúčast ospravedlnil, nežiadal o odročenie pojednávania. Zástupca navrhovateľa dňa 14.06.2013 (piatok) o 17:43 súdu doručil emailom návrh zrušenie pojednávania, ktorý bol podateľňou súdu zaevidovaný až v nasledujúci pracovný deň, t.j. dňa 17.06.2013. Návrh na zrušenie pojednávania odôvodnil tým, že je potrebné, aby bolo ústavne konformne rozhodnuté o otázke nestrannosti súdu a sudcu v tomto konaní s tým, že súčasne navrhol prerušenie tohto konania až do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti navrhovateľa, predmetom ktorej je rozhodnutie o porušení práva navrhovateľa na zákonného sudcu a práva na nestranný súd a ktorej dôsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu vo veci nevyhlásenia sudcu povereného prejednávaním vecí. K návrhu pripojil sťažnosť na porušovanie základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj základného práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd spojenú s návrhom na doklad vykonateľnosti podľa ust. § 52 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z.z., ktorá je datovaná dňom 06.05.2013a adresovaná Ústavnému súdu SR. Súd vo veci určil termín pojednávania dňa 30.05.2013, pričom predvolanie na pojednávanie bolo navrhovateľovi a jeho zástupcovi doručené dňa 05.06.2013. Ak podanie ústavnej sťažnosti zástupca navrhovateľa považoval za dôvod na prerušenie konania, mal návrh na prerušenie konania súdu včas doručiť, keď v takomto prípade sa mohlo predísť nariadeniu pojednávania. Namiesto toho, zástupca navrhovateľa sťažnosť, ktorú vypracoval 06.05.2013 a pre ktorú žiadal prerušenie konania súdu doručil až 14.06.2013, teda po viac ako mesiaci od jej vyhotovenia a necelé tri pracovné dni pred termínom pojednávania. Takýto postup navrhovateľa súd považuje za účelový. Z tohto dôvodu nevyhovelo jeho žiadosti na zrušenie pojednávania, ktorú skutočnosť súd zástupcovi navrhovateľa oznámil emailom dňa 17.06.2013 a rozhodol o návrhu na prerušenie konania súbežne s návrhom vo veci samej, keď došiel k záveru, že spôsobilým dôvodom na zrušenie (odročenie) pojednávania by bolo len návrh na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 1 písm. a/ až c/OSP, kedy súd musí konanie prerušiť obligatórne. V tomto prípade tomu tak nebolo.

Podľa § 109 ods. 1 OSP súd konanie preruší, ak a) účastník stratil spôsobilosť konať pred súdom a nie je zastúpený zástupcom s plnomocenstvom pre celé konanie; b) rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci došiel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska, c) rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy.

Navrhovateľ navrhol konanie prerušiť konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP a § 109 ods. 2 písm. c) OSP, nakoľko ide o konanie, v ktorom sa rozhoduje o otázke, ktorú nie je súd v tomto konaní oprávnený riešiť a zároveň ide o konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu. Predmetnú otázku navrhovateľ špecifikoval tak, že ide o otázku nestrannosti súdu a sudcu povereného prejednaním a rozhodnutím veci, keď už v žalobe označil skutočnosti, pre ktoré má byť sudca vylúčený a zásadne nesúhlasí s uznesením krajského súdu o tom, že sudcovia Okresného súdu Dolný Kubín nie sú z prejednávania veci vylúčení. Má za to, že sú dané objektívne dôvody na vylúčenie všetkých sudcov Okresného súdu Dolný Kubín a rozhodnutie krajského súdu hodnotí navrhovateľ ako nesprávne a zakladajúce zásah do jeho základných práv.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Súd návrh navrhovateľa na prerušenie konania zamietol, a to potom čo ho vyhodnotil ako nedôvodný. Predovšetkým navrhovateľ nijako nepreukázal, že ústavnú sťažnosť na Ústavný súd SR skutočne aj podal. Súd si pritom túto skutočnosť nemôže preveriť ani na internetovej stránke Ústavného súdu SR, pretože podľa § 5 ods. 7 zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov, sa povinne zverejňujú len návrhy na začatie konania podľa čl. 125 až čl. 126 a čl. 127a až čl. 129 Ústavy Slovenskej republiky. Sťažnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy sú však upravené v čl. 127 Ústavy SR.

Aj v prípade, že by navrhovateľ súdu preukázal, že ústavnú sťažnosť, pre ktorú žiada prerušenie konania aj na Ústavný súd SR podal, súd je toho názoru, že v danom prípade dôvod na prerušenie konania nie je daný, keď nejde o prípad uvedený v ust. § 109 písm. b) OSP, ani v ust. § 109 ods. 2 písm. c) OSP.

Ust. § 109 písm. b) OSP zakotvuje, že súd preruší konanie ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Predbežné otázky, ktoré súd nesmie sám riešiť sú uvedené v ust. § 135 OSP. V predmetnej veci je nastolenou otázkou nestrannosti konajúceho súdu a sudcu. Túto otázku sú pritom všeobecne súdy oprávnené riešiť (táto právomoc im vyplýva z ust. § 16 ods. 1 OSP) a aj ju riešili. Konkrétne Krajský súd v Žiline rozhodoval o vylúčení, resp. nevyvylúčení sudcov tunajšieho súdu, resp. zákonného sudcu z prejednávania veci č.k. 6C/117/2012 uznesením č.k. 10NcC/61/2012 zo dňa 17.01.2013, ktorým bolo rozhodnuté, že sudkyňa JUDr. Jana Veselá nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 6C/117/2012. Prvostupňový súd vychádza z tohto rozhodnutia, ktoré je povinný, keďže ide o rozhodnutie súdu nadradeného tunajšiemu súdu, rešpektovať.

Pokiaľ ide o navrhovateľom navrhované prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c) OSP, súd k takémuto riešeniu pristupuje vtedy, ak ide o otázku, ktorá môže mať význam pre jeho rozhodnutie vo veci samej. Prípadné konanie na Ústavnom súde SR, pre ktoré navrhovateľ žiadal prerušiť konanie č.k. 6C/117/2012, sa dotýka len procesnej stránky sporu, nejde o prejudiciálnu otázku pre toto konanie.

V tejto súvislosti súd tiež poukazuje na to, že navrhovateľ v ústavnej sťažnosti navrhol, aby Ústavný súd SR rozhodol o odklade vykonateľnosti napadnutého uznesenia Krajského súdu v Žiline č.k. 10NcC/61/2012 zo dňa 17.01.2013. V prípade vydania takéhoto rozhodnutia navrhovateľovi bude poskytnutá taká ochrana, akú sleduje návrhom na prerušenie konania (v konaní nebude možné do času rozhodnutia o ústavnej sťažnosti vychádzať z napadnutého uznesenia Krajského súdu v Žiline).

Dospejúc k záveru, že je návrh na prerušenie konania nie je dôvodný, súd súčasne s rozhodnutím o návrhu na prerušenie konania, rozhodol aj vo veci samej.

Rozhodnutiu predchádzalo dokazovanie, ktoré spočívalo výlučne v dokazovaní listinami, ktoré do spisu predložili účastníci konania a ďalej listinami, ktoré navrhovateľ doručil dňa 23.04.2012, 25.05.2012, 25.09.2012 odporcovi, obsahujúce zoznam žiadostí o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a ktoré boli na tunajšom súde zaregistrované v Správnom denníku pod č. 467/12. Ďalej súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so spisom tunajšieho súdu č.k. 10Er/69/2005.

Na základe vykonaného dokazovania sa súd, na prvom mieste, zaoberal námietkou odporcu o predčasnom podaní žaloby.

Podľa § 16 ods. 1 ZoZŠak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Z prijímacej poštovej pečiatky odporcu na už zmieňovanom zozname žiadostí o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody mal súd preukázané, že tieto boli odporcovi doručené dňa 23.04.2012, 25.05.2012 a 25.09.2012, takže v čase rozhodovania súdu nepochybne uplynula 6 mesačná lehota na uspokojenie nároku v zmysle ust. § 16 ods. 1 ZoZŠ. Táto lehota pritom uplynula márne, pretože ani odporca nepopieral fakt, že by medzičasom došlo k uspokojeniu nárokov navrhovateľa. O predčasnosti podania žaloby bolo možné hovoriť len v určitom štádiu súdneho konania, avšak v čase rozhodovania súdu (ktorý je relevantný, keďže táto skutočnosť by sama o sebe mohla byť dôvodom na zamietnutie návrhu vo veci samej) už záver o predčasnosti nie je možný.

Na základe uvedeného potom súd ďalej skúmal, či je daná zodpovednosť odporcu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom tak, ako to vo svojom žalobnom návrhu tvrdil navrhovateľ, podľa ktorého nesprávny úradný postup mal spočívať v tom, že exekučný súd v exekučnom konaní č.k. 10Er/69/2005 nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v lehote uvedenej v EP, keď navrhovateľ v žalobe tvrdil, že dňa 18.11.2010 spísal návrh na zmenu súdneho exekútora, o ktorej mal exekučný súd rozhodnúť dňa 22.08.2011 s omeškaním viac ako 277 dní.

Podľa ust. § 9 ods. 1 ZoZŠ v znení účinnom do 31.12.2012 štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je kumulatívne splnenie troch základných predpokladov: 1. nesprávny úradný postup, 2. vznik škody ako majetkovej či nemajetkovej ujmy, 3. príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Keďže pre vznik zodpovednosti musia byť naplnené všetky tri predpoklady kumulatívne, o vzniku zodpovednosti nemožno hovoriť ak chýba ktorýkoľvek z týchto predpokladov. Súd sa preto zaoberal najskôr tým, či sa tunajší súd dopustil v exekučnom konaní č.k. 10Er/69/2005 nesprávneho úradného postupu alebo nie.

Súd z exekučného spisu tunajšieho súdu č.k. 10Er/69/2005 zistil, že dňa 17.02.2005 bolo súdom vydané poverenie na vykonanie exekúcie. Od vykonania tohto úkonu nebolo do spisu doručené žiadne podanie oprávneného (ani nikoho iného) a teda ani návrh na zmenu súdneho exekútora. Ďalšou listinou, ktorá nasleduje v spise za poverením je úradný záznam vyhotovený súdom dňa 06.05.2011, nasleduje potvrdenie o prijatí návrhu a podnet súdnej exekútorky na odklad a zastavenie exekúcie zo dňa 06.07.2011, súdu doručený dňa 07.07.2011. Dňa 22.08.2011 tunajší súd vydal vo veci uznesenie č.k. 10Er/69/2005-14, ktorým bola exekúcia vyhlásená za neprípustnú a zastavená. Z uvedeného vyplýva, že dňa 22.08.2011 exekučný súd nerozhodol o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora (ako to tvrdil v žalobe navrhovateľ), ale o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a o jej zastavení. O návrhu na zmenu súdneho exekútora súd nerozhodol z jediného dôvodu, a to preto, že oprávnený takýto návrh nepodal, resp. nebol exekučnému súdu doručený. Spolu s predvolaním na pojednávanie súd zástupcu navrhovateľa vyzval, aby najneskôr na termín pojednávania súdu predložil návrh na zmenu

súdneho exekútora v danej exekučnej veci (vymedzením údajov, ktoré navrhovateľ uviedol v žalobe), ako aj aby predložil doklad, kedy mal byť uvedený návrh doručený súdu, a to s ohľadom na skutočnosť, že v exekučnom spise sa takýto návrh nenachádza. Na uvedenú výzvu zástupca navrhovateľa nijako nereagoval.

Vychádzajúc z uvedeného súd dospel k záveru, že ak nebolo o čom rozhodovať (absencia návrhu na zmenu súdneho exekútora), nemožno hovoriť o nesprávnom úradnom postupe súdu spočívajúcom v oneskorenom rozhodnutí alebo akýchkoľvek prieťahoch v konaní. Súd sa však v tomto smere zhoduje s právnou argumentáciou odporcu, podľa ktorej konštatovanie prieťahov v konaní nespadá do právomoci všeobecných súdov, ale len Ústavného súdu SR a predsedu všeobecného súdu v konaní o sťažnostiach podľa ust. § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zhrnúc doteraz uvedené, súd dospel k záveru, že nebol splnený prvý predpoklad vzniku zodpovednosti odporcu za škodu.

Takisto, podľa názoru súdu neboli splnené ani ďalšie dva nevyhnutné predpoklady - vznik škody v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom. Súd konštatuje, že navrhovateľ vznik škody nijako nepreukázal, jeho vyjadrenie o vzniku majetkovej škody ostali len v rovine ničím nepreukázaných tvrdení. Nehovoriac o tom, že ide o tvrdenia príliš všeobecné. Ako škodu navrhovateľ vyčísluje účelne vynaložené náklady na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, na udržiavanie a správu informačného systému, na administratívne spracovanie urgencií, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií, na poštovné a telekomunikačné výdaje. Súdu pritom nie je z jeho rozhodovacej činnosti známe aký celkový počet pohľadávok, resp. klientov navrhovateľ spravuje, ani aké s tým má celkové náklady a teda v tomto smere, bez predloženia akýchkoľvek dôkazov, nemožno dospieť k záveru o vzniku majetkovej škody nejakej konkrétnej výške. Argumentácia navrhovateľa, že nemôže predložiť účtovné, resp. pracovné alebo obchodné zmluvy z dôvodu ochrany osobných údajov, obchodného tajomstva a dôverných informácií neobstojí, keďže tieto doklady možno predložiť v takej podobe, aby sa požadovaná ochrana zachovala (napr. formou "vybielenia" "chránenej" časti textu). Podľa § 17 ods. 1 ZoZŠ uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk. Ide o obsahovo totožné pojmy ako sú uvedené v ust. § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa škodou chápe ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného, je vyjadriteľná v peniazoch a napraviteľná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňažného. Vznik takejto ujmy a práve v žiadanej výške preukázaný nebol. Pre neexistenciu nesprávneho úradného postupu, nepreukázanie škody a tým aj príčinnej súvislosti medzi nimi, súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol. Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, v tejto časti súd návrh navrhovateľa zamietol z dôvodu, že priznanie nemajetkovej ujmy prichádza do úvahy len popri konštatovaní porušenia práva, v tomto prípade nesprávneho úradného postupu (§ 17 ods. 2 ZoZŠ), ktorý záver však z vykonaného dokazovania nevzišiel.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 OSP tak, že v spore úspešnému odporcovi, ktorému by náležala náhrada účelne vynaložených trov, právo na ich náhradu nepriznal, pretože odporca, hoci si právo na náhradu trov konania uplatnil, tieto nevyčíslil a z obsahu spisu mu vznik trov nevyplýva.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Dolný Kubín (§ 204 ods. 1 O. s. p.), v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 42 ods. 3 O. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, jeho datovania a podpísania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O. s. p.).

V Dolnom Kubíne 19. júna 2013

JUDr. Jana Veselá
sudkyňa